

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

56
16.12.2020

ДОКЛАД
за първо гласуване

Относно: законопроект за допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс, № 054-01-110, внесен от Красимир Георгиев Ципов и група народни представители на 03.12.2020 г.

На свое заседание, проведено на 16 декември 2020 г., Комисията по правни въпроси обсъди законопроект за допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс, № 054-01-110, внесен от Красимир Георгиев Ципов и група народни представители на 03.12.2020 г.

На заседанието присъстваха: от Министерството на правосъдието – г-н Евгени Стоянов – заместник-министър и от Прокуратурата на Република България – г-жа Красимира Филипова – заместник на главния прокурор.

От името на вносителите, законопроектът беше представен от г-жа Десислава Атанасова, която посочи, че с него се цели създаване на нова фигура на разследващ прокурор, който да разследва действията на главния прокурор, като този прокурор следва да бъде със статут на действащ прокурор с пълния обем правомощия по българското законодателство, по подобие на европейските делегирани прокурори по Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 година за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура.

Предвижда се този прокурор да има 7-годишен мандат, да се номинира от не по-малко от шестима членове на Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет и да се избира от Пленума на ВСС с обикновено мнозинство.

Отбеляза се, че наличието на прокурор, ангажиран само с проверки и разследвания срещу главния прокурор, ще гарантира прякото му сезиране от компетентни органи или граждани, без същият да е зависим от получаването на информация от действащите прокурори или разследващи органи.

Г-жа Атанасова посочи, че изискванията към този прокурор са да има поне 12 години стаж, да е с високи професионални и нравствени

качества, с положителна комплексна оценка „много добра“ от последното атестиране и през последните 5 години, да не му е налагано някое от четирите най-тежки дисциплинарни наказания – понижаване в ранг, понижаване в длъжност, освобождаване като административен ръководител или заместник на такъв или дисциплинарно уволнение.

С предвидения седемгодишен мандат на прокурора по разследването срещу главния прокурор би се гарантирало работата му в мандатите на различни главни прокурори, водеща до невъзможност за потенциално влияние с оглед бъдещото му положение в системата на прокуратурата.

Предвидено е кандидатури да се издигат от не по-малко от шестима членове на Прокурорската колегия в 7-дневен срок от откриване на процедурата, като Пленумът на ВСС определя датата на събеседването, което е публично и е предвидено неправителствените организации да могат да предоставят становища.

Посочи се, че изборът на първия прокурор, разследващ главния прокурор, е предвидено да стартира един месец след приемането на промените в Наказателно-процесуалния кодекс (НПК) и Закона за съдебната власт (ЗСВ), като до тогава ще бъдат издигани кандидатури, а след още два месеца ВСС следва да направи избора.

Г-жа Атанасова допълни, че основанието за предсрочно освобождаване на прокурора, който ще разследва главния прокурор, се установяват от Пленума на ВСС, като дисциплинарното производство срещу прокурора, разследващ главния, ще протича пред Пленума на съвета. Предвиждат се два вида наказание – забележка и освобождаване от длъжност, каквито са и за членове на ВСС.

Предвидено е прокурорът, който ще разследва главния прокурор, да може да се явява по дела само пред Специализирания наказателен съд (СНС), Апелативния специализиран наказателен съд и Върховния касационен съд.

Г-жа Атанасова отбеляза, че с промените в НПК новият прокурор е изключен от вътрешния инстанционен контрол в прокуратурата и по отношение на постановленията и на отказите за образуване на досъдебно производство, като не подлежи и на надзор и методическо ръководство от главния прокурор. Съответно за него е изключено приложението на аналогичните разпоредби в ЗСВ, които уреждат йерархията в прокуратурата и инстанционния контрол.

Г-жа Атанасова подчерта, че измененията в Наказателно-процесуалния кодекс са провокирани от доклада на Европейската комисия за върховенството на закона, от всички препоръки и становища на Венецианската комисия, от делата срещу България в Европейския съд по правата на човека и не на последно място са съобразени с очакванията на българското общество за активна и ефикасна съдебна реформа.

От името на Прокуратурата на Република България, г-жа Красимира Филипова изрази становище, че предлаганите промени не са необходими, тъй като според действащото законодателство всеки прокурор има възможност да провежда разследване срещу главния прокурор.

По законопроекта е постъпило положително становище от Министерството на правосъдието.

В дискусиата взеха участие народните представители Филип Попов, Тодор Байчев, Явор Нотев, Христиан Митев, Крум Зарков и Красимир Ципов.

Народните представители от ПГ на „БСП за България“, както и г-н Нотев изразиха своето отрицателно становище към законопроекта, като отбелязаха, че предложените разпоредби са непрецизни, не достатъчно ефективни, с приемането им биха се дублирали функции по разследването и няма да постигнат търсения резултат.

Народните представители Христиан Митев и Красимир Ципов посочиха, че ще подкрепят законопроекта, тъй като дебатът по този въпрос се води от няколко години и той отговаря на очакванията на обществото и европейските партньори.

В резултат на проведеното обсъждане, Комисията по правни въпроси с 12 гласа „за“, 0 гласа „против“ и 9 гласа „въздържал се“, предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване законопроект за допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс, № 054-01-110, внесен от Красимир Георгиев Ципов и група народни представители на 03.12.2020 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ:**

АННА АЛЕКСАНДРОВА